

Секція: Регіональна економіка

КАРПЕНКО АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

к.е.н., доц.,

СЕНИК ОКСАНА ІГОРІВНА

магістр кафедри управління персоналом і економіки праці,

Запорізький національний технічний університет

м. Запоріжжя, Україна

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПОДОЛАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ ПРОМИСЛОВИХ РЕГІОНІВ

У наш час проблеми раціонального природокористування і охорони навколишнього середовища є чи не найактуальнішими. Науково-технічна революція надто ускладнила взаємовідносини суспільства з навколишнім середовищем. З метою розв'язання суперечностей, що виникли між суспільством і природою в умовах прискореного руйнування біосфери нашої планети, необхідно побудувати господарську діяльність на принципах, які б передбачали узгодження соціальних і економічних потреб людини, а також спроможності біосфери задовольнити ці проблеми без загроз для свого власного існування. В таких умовах важливого значення набуває соціально відповідальна діяльність, яка здатна на основі суспільної свідомості поєднати інтереси всіх учасників соціально-економічних відносин, що й визначає актуальність соціальної відповідальності.

Запорізька область є однією з найбільш екологічно навантажених областей, яка замикає п'ятірку найбільших індустріальних центрів України за рівнем промислового потенціалу, проте через наявність і високу концентрацію підприємств чорної і кольорової металургії, машинобудування, теплоенергетики, атомної енергетики, найбільшої

гідроелектростанції, разом з створенням значної кількості робочих місць і важливої конкурентної продукції відбувається погіршення екологічної ситуації, особливо атмосфери та водних ресурсів. Тобто поряд з отриманням матеріальних благ погіршується (руйнується) середовище проживання та підривається основа існування людини як біологічного організму, соціального індивіда і духовної особистості.

Основними джерелами забруднення повітря в регіоні є заводи (до 93%), що належать до Мінпромполітики та Мінпаливененро, а основною причиною забруднення – залишається застаріла технологія й устаткування, зокрема: відсутність в металургійній галузі методів ефективної очистки великих обсягів забруднених газів та моніторингу використання автоматичних датчиків викидів; відсутність ефективних методів знешкодження та подавлення викидів; проблемність визначення обсягів викидів. Крім того, причинами забруднення атмосфери та низької якості повітря є недосконалість моделей розташування житлових районів (в зоні перенесення вітром атмосферних викидів) та забруднення, пов'язане з автомобільним транспортом [1].

Отже, негативна екологічна ситуація, яка склалася на території Запорізького регіону (високий рівень забрудненості компонентів природного середовища, порушення природних взаємозв'язків) може поліпшуватися за умов більш якісного суспільного контролю екологічної ситуації, взаємодії влади та різних суспільних інститутів і бізнесу через вдосконалення соціально відповідальної діяльності.

Сьогодні в регіоні є ряд підприємств, які надають все більше уваги зменшенню негативного впливу своєї діяльності на довкілля, реалізують соціально відповідальну діяльність і поширюють цінності екологічної відповідальності, однак їх обсяги є дуже низькими, поодинокими, без чітко визначеної системи, програм, стратегій і за відсутності звітності про соціальну відповідальність, її планування. Тобто, цей стан є

відображенням лише зародження соціальної відповідальності регіонального бізнесу (та загалом вітчизняного), який дуже далекий від прогресивних міжнародних стандартів.

Важливим напрямом вирішення екологічних проблем регіону є формування свідомої соціальної відповідальності бізнесу, спочатку переважно великого, який має безпосереднє відношення до даної ситуації, можливості та здатен залучити до цього процесу значну кількість ресурсів і власних співробітників. Стимулюючі заходи в поширенні соціальної відповідальності має здійснювати перш за все місцева влада, у якої за умов сильної громадської позиції населення території виникає потужна основа для вирішення більшості локальних проблем і планування та реалізації заходів щодо розвитку території. Це дозволяє вважати, що наявність великих підприємств у Запорізькому регіоні, регіональна влада та громада має використовувати для спільної користі, популяризуючи соціальну відповідальність, яка здатна подолати проблеми не лише довкілля, а й інших соціально-економічних напрямів. Особливо це стає актуальним за умов, коли державою не здійснюється значного поштовху і підтримки розвитку соціальної відповідальності на національному рівні.

Тобто в сучасних умовах розуміння людиною та громадами власної соціальної відповідальності й соціальної відповідальності місцевої влади, як свого обов'язку і призначення щодо підвищення благополуччя населення конкретного локально-територіального рівня виступатиме основою зміни суспільних відносин та покращення соціально-економічної ситуації. Застосування соціальної відповідальності надасть не лише компаніям конкретних переваг, а й суспільству в цілому.

Література:

1. Державна екологічна інспекція у Запорізькій області. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zp.dei.gov.ua/dovk%D1%96llya.html>